

Α-Λέκτωρ



Πρωτοβουλία Μελών ΔΕΠ
Υπό Αναμονή Τοποθέτησης

Υπεύθυνοι επικοινωνίας:
Κάρολος Καβουλάκος
6945957794
Ευγενία Γραμματικοπούλου
6977220995
www.lecture.jimdo.com
email: allectures@gmail.com

Αθήνα 26 Ιουλίου 2011

Παρέμβαση Πρωτοβουλίας Α-Λέκτωρ για το Σχέδιο Νόμου

Το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε εν μέσω θέρους στη Βουλή, χωρίς ουσιαστικό διάλογο και παρά τις σφοδρές αντιδράσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας, δεν αποσκοπεί στην επίλυση των παραδεδεγμένων προβλημάτων του ελληνικού Πανεπιστημίου. Απεναντίας, ως στόχο του έχει τη μετάλλαξη του προς μια κατεύθυνση που εναντιώνεται στην ίδια την έννοια του Πανεπιστημίου, έτσι όπως μάς έχει κληροδοτηθεί τόσο από την ευρωπαϊκή, διαφωτιστική παράδοση, όσο και από τους αγώνες για τον εκδημοκρατισμό της ελληνικής κοινωνίας, εντός και εκτός Πανεπιστημίου.

Πιο συγκεκριμένα, το σχέδιο νόμου τοποθετείται στον αντίποδα στοιχειωδών αντιλήψεων περί επιστημονικής πειθαρχίας, έρευνας και γνώσης: καταργεί επί της ουσίας τα Τμήματα που θεραπεύουν συγκεκριμένες επιστήμες και τους Τομείς που αντιστοιχούν σε επιμέρους γνωστικές περιοχές· ανάγει τη Σχολή στη βασική ακαδημαϊκή μονάδα· επιβάλλει τη λογική του εξατομικευμένου για κάθε φοιτητή και φοιτήτρια συνδυασμού πιστωτικών μονάδων· τέλος, εξωθεί σε μείωση του χρόνου υποχρεωτικής φοίτησης. Παράλληλα, το σχέδιο νόμου καταστρέφει το ενιαίο πτυχίο που συνεπάγεται ίσα επαγγελματικά δικαιώματα για τους/τις απόφοιτους/ες ομοειδών Τμημάτων. Η αποσύνδεση των προπτυχιακών από τις μεταπτυχιακές σπουδές, μέσω της δημιουργίας ξεχωριστών Σχολών για τις τελευταίες, προοικονομεί τον περαιτέρω κατακερματισμό και συνεπώς την αποσάθρωση της παραγόμενης και παρεχόμενης επιστημονικής γνώσης.

Παρατηρείται ότι οι αξίες της δημοκρατίας και της δημοσιότητας, επίσης συστατικές της προαναφερθείσας παράδοσης, θεωρούνται πλέον παρωχημένες. Αντί αυτών, και στο όνομα μιας ασαφούς έννοιας «κοινωνικής λογοδοσίας», προτείνεται ένα υπερσυγκεντρωτικό και αδιαφανές μοντέλο διοίκησης με συσσώρευση ακαδημαϊκών και διοικητικών εξουσιών σε εξωπανεπιστημιακούς παράγοντες, ως «προσόντα» των οποίων αναγνωρίζονται αοριστολογικά η «διάκριση [...] στην κοινωνική, οικονομική ή πολιτιστική ζωή [...] και η γνώση και εμπειρία από θέση ευθύνης». Η πανεπιστημιακή κοινότητα, από συλλογικότητα ομοίων –που διακρίνονται μεταξύ τους λόγω της ερευνητικής και διδακτικής τους εμπειρίας– μετατρέπεται σε μια ιδιαίτερα αυταρχική δομή. Εξάλλου, η άμιλλα μεταξύ συναδέλφων αντικαθίσταται από τον επιβεβλημένο ανταγωνισμό σε έναν αγώνα δρόμου για την εξασφάλιση πιστοποίησης και κονδυλίων. Ο χρόνος της σκέψης και της έρευνας, ο χρόνος του αναστοχασμού και της γραφής θεωρούνται περιττοί. «Ο χρόνος είναι χρήμα»: η ύψιστη αρχή της αγοράς έρχεται τώρα να αλώσει και το Πανεπιστήμιο. Αφού η

Πολιτεία αποσύρεται από την υποχρέωση επαρκούς χρηματοδότησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το Πανεπιστήμιο είτε θα είναι ανταποδοτικό σύμφωνα με τους όρους της αγοράς είτε δεν θα υπάρχει. Και στην πρώτη περίπτωση, όμως, θα έχει πάψει να είναι Πανεπιστήμιο, δηλαδή χώρος ελεύθερης παραγωγής και μετάδοσης γνώσης καθώς και άσκησης της κριτικής σκέψης.

Το πνεύμα του σχεδίου νόμου χαρακτηρίζεται επίσης από την κατασυκοφάντηση των πανεπιστημιακών λειτουργών και του έργου που έχει επιτελέσει το υποτιμητικά αποκαλούμενο «Πανεπιστήμιο της μεταπολίτευσης». Όπως και η συντονισμένη προπαγάνδα που προετοίμασε την επεξεργασία του και εξακολουθεί να το συνοδεύει, έτσι και το σχέδιο νόμου καθαυτό εδράζεται στην ανυπόστατη θέση σύμφωνα με την οποία το Πανεπιστήμιο όπου σπουδάσαμε οι περισσότεροι από εμάς και μάς έδωσε τα εφόδια για να συνεχίσουμε –είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό–, οι καθηγητές από τους οποίους διδαχτήκαμε, οι συνάδελφοι που μας εξέλεξαν, και συνεπώς εμείς οι ίδιοι οι υπό διορισμό πανεπιστημιακοί είμαστε επιστημονικά και ηθικά ανάξιοι, οκνηροί, απομονωμένοι από τη διεθνή επιστημονική πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να δεχτούμε αυτή την απαξίωση, ούτε την εκ προοιμίου απόρριψη της επιστημονικής παραγωγής στην ελληνική γλώσσα ως κατώτερης.

Εξίσου απαράδεκτο είναι το γεγονός ότι, σε μια περίοδο βαθύτατης οικονομικής κρίσης, η οποία έχει πλήξει το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής κοινωνίας, επιδιώκεται η δραστική μείωση του αριθμού των φοιτητών/τριών, η κακώς εννοούμενη εντατικοποίηση των σπουδών και η μετακύλιση του κόστους τους στην ελληνική οικογένεια. Για τους/τις φοιτητές/τριες μας διεκδικούμε συνθήκες σπουδών καλύτερες και όχι χειρότερες από τις δικές μας. Διεκδικούμε δωρεάν προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, σίτιση και στέγαση, άρτιες βιβλιοθήκες και εξοπλισμένα εργαστήρια, δωρεάν συγγράμματα, αύξηση και όχι κατάργηση των υποτροφιών ή αντικατάστασή τους από δάνεια που θα ωφελούν μόνο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η πολιτική ηγεσία διατείνεται πως το σχέδιο νόμου προάγει τη συνταγματικά κατοχυρωμένη δημόσια και δωρεάν πανεπιστημιακή παιδεία, και διασφαλίζει το αυτοδιοίκητο του Πανεπιστημίου. Όπως ωστόσο γνωρίζουμε, η διαμάχη γύρω από τις λέξεις είναι μια διαμάχη γύρω από τα πράγματα. Δεν μπορούμε να δεχτούμε το σχέδιο νόμου διότι, βασιζόμενο στη συστηματική διαστρέβλωση του νοήματος των λέξεων αυτών, καθυποτάσσει το Πανεπιστήμιο σε λογικές αλλότριες προς τον σκοπό του, ετοιμάζοντας έτσι την καταστροφή του.